

Godkendt referat af møde i Vildtforvaltningsrådet
Fredag den 21. marts 2014 på Schæffergården, Gentofte.

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening
Henrik Bertelsen, Landbrug & Fødevarer
Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund
Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Flemming O. Torp, Friluftsrådet, som suppleant for Trine Skov

Fra Aarhus Universitet, DCE, deltog:

Aksel Bo Madsen

Fra Naturstyrelsen deltog:

Sven Koefoed-Hansen
Trine Fugmann
Mads Bank-Mikkelsen
Jacob Christian Bertram (referent)

Mødet startede kl. 09.30.

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 11. december 2013
3. LIFE+projekt i Lille Vildmose
4. Revision af mark- og vejfredsloven
5. Regnskab 2013 og budget 2014
6. Pleje af tilskadekommet vildt
7. Midlertidig ordning for regulering af gråsæl
8. Demonstration af jagtportal
9. Meddelelser
10. Evt.

Ad dagsordenspunkt:

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2014-01-01)

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Anders D. Lassen bød velkommen, idet han indledningsvis oplyste, at ministeren har anmodet ham om at fortsætte som formand til og med næste møde i september 2014. Han nævnte desuden, at han ønskede, at rådet fastsatte en dato for mødet, uanset at rådet på det tidspunkt forventes at bestå af enkelte nye medlemmer, der således ikke har indflydelse på mødedatoen.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 11. december 2013 (Bilag 2014-01-02)

Resumé: Udkast til referat af mødet den 11. december 2013 blev udsendt den 18. december 2013 med frist for bemærkninger den 7. januar 2014. Der indkom bemærkninger fra Ella Maria Bisschop-Larsen og Niels Luel Reventlow. Disse blev indarbejdet og det tilrettede referat blev udsendt den 24. februar 2014.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3. LIFE+projekt i Lille Vildmose (2014-01-03)

Resumé: Til mødet den 11. december 2013 indkom et ønske fra "faunaforst" om, at rådet drøftede dette projekt i Lille Vildmose, som rådet besigtigede i forbindelse med mødet den 5. september 2013. Rådet nåede ikke at drøfte punktet, som derfor skal behandles på dette møde. Der henvises til vedlagte materiale, der er indsendt af "faunaforst".

./.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Christian Hjorth** understregede, at punktet var sat på dagsordenen med henblik på, at rådet giver sin støtte til projektet, som rådet fik et førstehåndskendskab til på dets møde den 5. september 2013. Rådets støtte skal anvendes i det videre forløb over for Fødevareministeriet. **Bjarne Clausen** mente, at projektet hindrer vildtets frie bevægelighed, hvorfor indhegning bør være begrænset. Der bør også være offentlig adgang. **Christian Hjorth** anførte hertil, at projektet med 5 færister, 18 publikumslåger og 74 faunapassager har sikret både publikums adgang og vildtets frie bevægelighed i det meget store område, men at fokus i ønsket fra styregruppen for Life+projektet om en udtalelse primært er på udsætning af 10 elge. **Flemming Torp** udtalte, at Friluftsrådet støtter projektet, men også deler synspunkterne fra Dyrenes Beskyttelse. **Ella Maria Bisschop-Larsen** pointerede, at hegning ikke var til drøftelse her, da det er omfattet af fredningen .
. DN støtter udsætning af elgene, fordi elgen som browser vil være en værdifuld naturplejer.

Aksel Bo Madsen støttede bemærkningen fra DN og oplyste, at der er faunapassager, 74 i alt. Han henledte opmærksomheden på behovet for en vis genetisk variation ved udsætningen af elgene. **Christian Hjorth** påpegede,

at den genetiske variation ville blive sikret ved, at elgene, der ikke kommer fra den frie vildtbane, kommer fra forskellige indhegninger i Sverige. **Claus Lind Christensen** understregede, at elge netop ikke er vildt, men husdyr – og som sådan ikke omfattet af jagt- og vildtforvaltningsloven. **Niels Iuel Reventlow** fandt dette forhold helt afgørende. **Henrik Bertelsen** fremhævede, at Landbrug & Fødevarer som udgangspunkt er betænkelig ved reintroduktion, men i det konkrete tilfælde og under forudsætning af, at dyrene holdes absolut forsvarligt indhegnet. **Anders D. Lassen** konkluderede, at rådet kunne støtte det fremlagte projekt.

4. Revision af mark- og vejfredsloven (2014-01-04)

Resumé: Folketinget ventes i foråret 2014 at vedtage nye ændringer af loven. NaturErhvervstyrelsen gav på sidste møde et oplæg herom. Et flertal af rådets medlemmer ønskede på den baggrund, at Naturstyrelsen udarbejder et notat til rådet om de faktiske og juridiske konsekvenser på vildtforvaltningsområdet, herunder et bud på hvordan de indirekte konsekvenser på vildtforvaltningsområdet kan håndteres. Der henvises til vedlagte notat, inkl. bilag.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Claus Lind Christensen** oplyste, at lovforslaget er under behandling i Folketinget. Han nævnte, at Danmarks Jægerforbund dagen i forvejen til Naturstyrelsen havde sendt en kopi af et notat fra Justitsministeriet til styrelsens orientering. Notatet omhandler aflivning af katte i henhold til dyreværnslovgivningen, hvorefter personer med jagtegn skulle have ret til at nedskyde katte på områder, hvor vedkommende har ret til at anvende skydevåben. **Jacob Christian Bertram** bekræftede modtagelsen af notatet, der er fra 1997, og oplyste, at det nu er Fødevareministeriets ressortområde, hvorfor han ikke kunne oplyse, om notatets konklusion også gælder i dag. **Bjarne Clausen** fandt, at alle katte har et tilhørsforhold, og at det er velkendt, at katte er "lystmordere". **Bjarne Clausen** gjorde opmærksom på, at Aarhus Universitet, DCE, manglede konkret dokumentation for sin vurdering af, at antallet af strejfende hunde er "meget begrænset", og at kattes prædation på vildt "ser ud til at være begrænset". **Aksel Bo Madsen** understregede, at DCE fastholder sin konklusion, men erkendte at notatet skal ses i lyset af, at der ikke foreligger tilstrækkeligt med videnskabelige undersøgelser på området. Dog var det velbelyst, at katte kan gøre stor ravage på småøer. **Henrik Bertelsen** anførte, at politiet bør afsætte de nødvendige ressourcer. **Niels Iuel Reventlow** supplerede med, at det er af afgørende betydning, at politiet tager hånd om denne nye opgave, men i øvrigt at lods ejere generelt gør en del for at løse problemerne, som måske ikke er så store igen. **Anders D. Lassen** efterspurgte en forklaring på, hvorfor der tilsyneladende er stor forskel på de forskellige undersøgelser på området. **Aksel Bo Madsen** svarede, at forskellige undersøgelser hver for sig kan være valide inden for det valgte fokus, f.eks. er der forskel alt efter, om de er foretaget i by eller på land. **Anders D. Lassen** satte spørgsmålstegn ved prædationen på rødlistearter, hvortil **Aksel Bo Madsen** svarede, at der i en undersøgelse ikke var fundet rødlistearter i 900 katter, men at det må-

ske kan være anderledes på småøer. **Bjarne Clausen** var enig i, at løse hunde var et reelt problem. **Claus Lind Christensen** fandt, at vidensgrundlaget er dårligt, men at strejfende hunde kan være et reelt problem. **Ella Maria Bisschop-Larsen** frarådede, at rådet drøfter emnet med henvisning til, at der ikke er tale om vildt, men hun opfordrede til, at hunde skal være i snor, så det ikke bliver lodsejerens problem. **Niels Reventlow** fandt, at hundeejerne generelt bør agere fornuftigt og forsvarligt, og at der ikke kun er jagtinteresser på spil. **Claus Lind Christensen** henviste til, at kun strejfende hunde er uden for menneskelig kontrol. **Henrik Bertelsen** opfordrede til, at der må kunne opsamles en vis viden fra DNA-undersøgelser ved formodede ulveangreb på husdyr, men hvor angrebet viser sig at skyldes hund. **Aksel Bo Madsen** tilbød at fremkomme med disse oplysninger, hvis det måtte ønskes. **Ella Maria Bisschop-Larsen** henviste til, at DN havde afgivet sit høringssvar, hvorfor hun ønskede at stå uden for en evt. udtalelse fra rådet. **Anders D. Lassen** konkluderede på rådets vegne, at det er en myndighedsopgave at håndtere evt. problemer med nye regler.

5. Regnskab 2013 og budget 2014 (2014-01-05)

./. *Resumé:* Regnskab for anvendelse af jagttegnsmidlerne 2013 og foreløbigt budget for 2014 er vedlagt som bilag.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: **Mads Bank-Mikkelsen** gennemgik det udsendte materiale og understregede, at der er en afvigelse på 3 mio. kr., som primært skal ses i lyset af ændrede regler for beregning af overhead i Naturstyrelsen. Dette betyder, at der også fremadrettet er frigivet midler, der kan anvendes inden for jagttegnskontoen. Budgettet for 2014 stiler mod et forbrug, der svarer til indtægterne, jf. budgetloven. Naturstyrelsen kan ikke gøre brug af de opsparede midler på ca. 17 mio. kr., der dog er øremærket (formålsbestemt) til anvendelse i henhold til jagt- og vildtforvaltningsloven. **Sven Koefoed-Hansen** nævnte, at ansøgninger om projekter på Naturstyrelsens egne arealer ikke kunne gives som tilskud, hvorfor han henledte opmærksomheden på, at evt. forslag om projekter bør indmeldes i god tid, hvilket vil give bedre mulighed for prioritering og planlægning. **Christian Hjorth** efterlyste en bedre læsbarhed af det tilsendte materiale, og han spurgte om der var "forsvundet" 3 mio. kr.? **Mads Bank-Mikkelsen** svarede, at der som følge af ændrede regler for beregning af overhead er et mindre forbrug og dermed en lavere timepris for styrelsens administration, hvilket har været gældende fra 2013. **Trine Fugmann** oplyste, at de nuværende rammer for budgettet for 2014 var udfyldt, men at der for 2015 er plads til nye, hvorfor styrelsen gerne modtager forslag hertil. **Flemming Torp** foreslog, at der følges løbende op i forhold til nye projekter, f.eks. i form af en liste over disse, så der hurtigt kan ageres, når der viser sig et økonomisk råderum. **Ella Maria Bisschop-Larsen** ønskede en forklaring på tilskuddet til Danmarks Jægerforbunds medlemsblad "Jæger" og på hvordan læserne kunne vide at Naturstyrelsen ikke støtter Danmarks Jægerforbunds naturpolitiske holdning som kommer til udtryk i blandt andet bladets leder. **Trine Fugmann** oplyste, at

tilskuddet er givet efter ansøgning. **Sven Koefoed-Hansen** fremhævede, at styrelsen støtter varetagelsen af en specifik formidlingsopgave og ikke bladet som sådan. **Claus Lind Christensen** nævnte, at disse formidlingsopgaver bl.a. varetages gennem særlige indstik i form af temanumre til bladet, som således er adskilt fra resten af bladet. **Flemming Torp** kunne støtte, at "Jæger" løser sin vigtige formidlingsopgave over for jægerne. **Henrik Bertelsen** understregede, at da jagttegnsmidlerne er indbetalt af jægerne, er det også rimeligt, at formidlingsopgaven i "Jæger" støttes af de indbetalte jagttegnsmidler, og at det ikke umiddelbart gav mening at formidle viden om jagt og vildtforvaltning i f. eks. DN's medlemsblad.

Ella Maria Bisschop-Larsen bad om, at der fremover fremsendes en liste over opfølgningen på de projekter, rådet anbefaler, herunder ifm. jagttidsrevisionen.

Med de faldne bemærkninger konkluderede Anders D. Lassen, at rådet tog det fremsendte regnskab og budget til efterretning med en anmodning om, at en liste over kommende projekter medsendes til rådet fremover.

6. Pleje af tilskadekommet vildt (Bilag 2014-01-06)

Resumé: Dyrenes Beskyttelse har anmodet rådet om at drøfte, hvordan en ensartet pleje af tilskadekommet vildt kan sikres. Dyrenes Beskyttelse finder, at kun foreninger – og ikke enkeltpersoner - skal kunne få Naturstyrelsens bemyndigelse til at måtte pleje tilskadekommet vildt. Der henvises til vedlagte bilag indsendt af Dyrenes Beskyttelse.

./.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Bjarne Clausen** henviste til, at den offentlige mening har en stor stemme i forhold til spørgsmål om pleje af tilskadekommet vildt. Dyrenes Beskyttelse har en restriktiv holdning til, hvornår det er hensigtsmæssigt at pleje vildt og har derfor udarbejdet et sæt interne regler for, hvordan plejen skal ske. Han oplyste, at Dyrenes Beskyttelse modtager 22.000 henvendelser årligt fra offentligheden, og at sådanne henvendelser ville kunne blive viderestillet til Naturstyrelsen, hvis den nuværende praksis med bemyndigelser ikke fortsættes. **Flemming Torp** fandt denne "trussel" usympatisk, og han henviste til, at han mente, at de eksisterende bemyndigelser ikke er udstedt til Dyrenes Beskyttelse, men til enkeltpersoner. **Jacob Christian Bertram** redegjorde kort for de relevante regler i artsfredningsbekendtgørelsen, og **Sven Koefoed-Hansen** supplerede med, at Naturstyrelsen juridisk set ikke på forhånd kan afskære enkeltpersoner fra at få en bemyndigelse, hvis de ikke er medlem af en forening som f.eks. Dyrenes Beskyttelse. **Bjarne Clausen** meddelte, at Dyrenes Beskyttelse netop havde modtaget et brev fra Naturstyrelsen, som bekræfter dette. **Henrik Bertelsen** mente, at Dyrenes Beskyttelse gjorde vildtet en større tjeneste, hvis de undlod at pleje tilskadekommet vildt. **Ella Maria Bisschop-Larsen** ønskede en autorisationsordning. **Bjarne Clausen** understregede, at han ikke ønsker, at Dyrenes Beskyttelse har et "monopol", og at han i øvrigt bifaldt, at reglerne

for pleje var strammet ved sidste revision af artsfredningsbekendtgørelsen. **Sven Kofoed-Hansen** tilbød, at Naturstyrelsen til næste møde fremlægger et udkast til de betingelser, som skal opfyldes, for at styrelsen kan give en bemyndigelse til vildtpleje. **Anders D. Lassen** tog på Rådets vegne imod dette, idet han påpegede, at rådet anbefaler stramme kriterier for bemyndigelser til vildtpleje.

7. Midlertidig ordning til regulering af gråsæl (Bilag 2014-01-07)

Resumé: Gruppen af interessenter bag forvaltningsplanen (DN, DJ, Danmarks Naturfredningsforening) og forskningsinstitutionerne (DCE, DTU Aqua og Københavns Universitet) har i samarbejde med Naturstyrelsen og Naturerhvervsstyrelsen udarbejdet en midlertidig ordning, der giver mulighed for at søge om tilladelse til regulering af gråsæl. Ordningen ventes igangsat i løbet af foråret 2014. Den midlertidige ordning vil gælde frem til en forventet revision af forvaltningsplanen i 2016. Der henvises til vedlagte bilag om ordningen.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: **Trine Fugmann** gennemgik den midlertidige ordnings nærmere indhold og baggrund. Rådet stillede derefter enkelte spørgsmål hertil, som **Trine Fugmann** besvarede. **Ella Maria Bisschop-Larsen** understregede, at DN kan leve med ordningen, men generelt mener at konflikter mellem vilde dyr og mennesker bør løses ved afværgeforanstaltninger ikke blot ved at skyde dyrene. **Bjarne Clausen** påpegede, at det er vigtigt at skelne mellem de forskellige arter af sæler, at gråsælen ikke er en sjælden art, samt at sælpest ikke længere er et problem. **Lars Hvidtfeldt** var enig i ordningen. **Anders D. Lassen** ønskede, at rådet bliver inddraget næste gang, hvilket blev bifaldet. **Sven Kofoed-Hansen** bekræftede dette. **Christian Hjorth** gjorde opmærksom på, at ordningen synes at tillade regulering af højdrægtige hun-gråsæler, hvor den burde beskyttes. **Trine Fugmann** lovede at undersøge dette og vende skriftligt tilbage. **Bjarne Clausen** ønskede en beskyttelse, når den føder. *Med de faldne bemærkninger takkede Anders D. Lassen rådet for orienteringen.*

9. Demonstration af jagtportal

Resumé: Den 12. december 2012 gik den nye Jagtportal i luften. Naturstyrelsen giver en online demonstration af, hvordan den fungerer. Punktet er udsat fra det seneste møde.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: På baggrund af en grundig demonstration af Jagtportalen stillede rådets medlemmer enkelte spørgsmål til **Mads Bank-Mikkelsen** om den nærmere funktionalitet. **Anders D. Lassen** takkede på rådets vegne for gennemgangen, idet der var enighed om, at portalen er et stort fremskridt.

10. Meddelelser

- Fra formanden. **Anders D. Lassen** vandt tilslutning til, at rådets næste møde afholdes den 4.-5. september 2014 [er nu udsat til 11.-12. september 2014], hvor der også afholdes en middag for de afgående medlemmer. Stedet er ikke fastlagt, men kunne være ved Vadehavet, Gludsted eller Gyldensteen. Han gik ud fra, at Christian Hjorth, selvom han ikke fortsætter som medlem af rådet, kan forblive formand for reservatudvalget under den igangværende reservatgennemgang.
- Fra sekretariatet
  - Orientering om vildtudbyttestatistik
Mads Bank-Mikkelsen oplyste, at der var fremgang for de fleste arter, bortset fra enkelte.
  - Orientering om nye regler, herunder:
    - Forslag til lov om ændring af jagt- og vildtforvaltningsloven (indberetning af vildtudbytte). **Jacob Christian Bertram** oplyste, at der forventes fremsat et lovforslag i oktober 2014, hvor udstedelse af jagttegn gøres betinget af, at der er indberettet vildtudbytte.
    - Status for Saltholm og Gyldensteen Strand vildtreservat. **Trine Fugmann** oplyste, at bekendtgørelserne var trådt i kraft i januar 2014.
    - Orientering om status for ændring af reglerne om biotoplaner og digitalisering af anmeldelser). **Trine Fugmann** oplyste, at et udkast til bekendtgørelse snarest forventes godkendt af ministeren [er nu godkendt med ikrafttrædelse den 28. marts 2014].
    - Orientering om status for jagttidsrevision. **Trine Fugmann** oplyste, at et udkast til bekendtgørelse snarest forventes godkendt af ministeren.
    - Orientering om bekendtgørelse om vildtskader. **Trine Fugmann** oplyste, at et udkast til bekendtgørelse snarest forventes godkendt af ministeren.
  - Orientering om ny EU-forordning om invasive arter. **Trine Fugmann** oplyste, at

forhandlingerne i EU forventes afsluttet i foråret 2014, og at forordningen forventes at træde i kraft 2015, samt at listen over invasive arter fastlægges i 2016. VFR inddrages i processen med at implementere forordningens bestemmelser i Danmark

- Orientering om forvaltningsplan for ulv. **Jacob Christian Bertram** oplyste, at ministeren har godkendt et udkast til forvaltningsplan, som vil blive sendt i offentlig høring snarest muligt med henblik på efterfølgende endelig vedtagelse og implementering.
- Orientering om ny praksis for konservering af odder. **Jacob Christian Bertram** oplyste, at styrelsen i en forsøgsperiode på 2 år ændrer praksis, således at privatpersoner kan få tilladelse til at få konserveret en lovligt omkommet odder hos en autoriseret konservator mod, at dyrekroppen undersøges af DTU, Veterinærinstituttet.
- Orientering om leanproces i Jagttegnsekspeditionen og CITES-administrationen. **Mads Bank-Mikkelsen** oplyste, at dette er iværksat med en forventning om, at nogle arbejdsgange, også kommunikationen med borgerne, med fordel vil kunne effektiviseres af hensyn til både styrelsen og borgerne.
- Orientering om udpegning af nyt råd. **Jacob Christian Bertram** oplyste, at styrelsen på baggrund af organisationernes indstillinger havde indberettet disse til Ligestillingsministeriet forud for miljøministerens efterfølgende beskikkelse.
- Orientering om den nye direktion i Naturstyrelsen. **Sven Koefoed-Hansen** oplyste, at den nye direktion fremover består af en ny direktør og 4 vicedirektører, hvoraf Thorbjørn Fangel bliver ansvarlig for bl.a. jagt og vildtforvaltning.
- Fældefangst af mink. **Trine Fugmann** oplyste, at styrelsen har besluttet - efter fangst af 263 mink - at fælden af typen Gävleborg fremover skal anvendes. Styrelsen fortsætter den geografisk fokuserede indsats, jf. forvaltningsplanen, med bistand fra 125 frivillige, og vurderer lø-

bende behovet for evt. udvidelse af indsatsområder.

- Fra medlemmerne. **Christian Hjorth** oplyste, at DOF havde sat sit Atlas III projekt i gang, der både har fokus på udbredelsen af samtlige danske ynglefugle, på ca. 45 almindelige ynglefugles tætheder og bestandsstørrelser og på en totaloptælling af 18 sjældne ynglefuglearter. Han tilføjede, at reservatudvalget indtil nu har afholdt tre møder og er meget velfungerende. **Lars Hvidtfeldt** kvitterede for en god dialog med lodsejerne. **Bjarne Clausen** oplyste, at han havde haft et godt møde med Forsvaret om naturpleje. Han takkede i øvrigt for mange inspirerende år i rådet. **Niels Iuel Reventlow** oplyste, at der er konstateret 4 ulvepar på Lüneburger Heide i Tyskland. **Claus Lind Christensen** oplyste, at markvildtprojektet forløber planmæssigt.

9. Evt.

I.a.b.